

"הביתה" חוברת עבודה 1

תחקיר היסטורי לקראת פודקאסט

שמות חברי הקבוצה:

שם היישוב:

ת.ז. יישובית

- סוג היישוב:
- גודל היישוב הנוכחי:
- מקורות פרנסה עיקריים:

מבט היסטורי

- שנת הקמה: _____

סיפור ההקמה:

- כתבו את סיפור ההקמה של היישוב (סיפור ההקמה כולל את מי היו המתיישבים? מתי, למה ואיך הם הגיעו לנקודת התיישבות הזאת? מה היו השאיפות שלהם? סיפור ההקמה ייכתב בהרחבה ככל האפשר.)

- צרפ/י מקור היסטורי הקשור להקמת היישוב (מקור היסטורי יכול להיות כתבה בעיתון, תמונה, דפי יומן, מסמכים רשמיים או שאינם רשמיים).
- המקור חזותי / מילולי / חזותי ומילולי (סמנ. י את התשובה הנכונה)
- המקור ראשוני (נוצר בזמן האירוע) / משני (נוצר אחרי האירוע) (סמנו את התשובה הנכונה)

ניתוח מקור היסטורי:

- קריאה מקדימה - ענו על השאלות הבאות:
 1. מה הכותרת של המקור?
 2. מתי והיכן פורסם?
 3. מי המחבר?
 4. מי קהל היעד?
 5. מה סוג המקור?

- מה הרעיון המרכזי של המקור?
- איך הוא מבסס את הטענה שלו?
- מהי רמת האמינות של המקור ההיסטורי? הסבירו

^{**} כדי להעריך את אמינות המקור יש להתחשב בזמן שבו הוא נכתב (האם רחוק או קרוב לאירוע עצמו), באינטרסים האישיים של יוצר המקור ובהשוואה למקורות אחרים זמינים (במידה ויש).

החיים על הגבול ביישוב

- כתבו ציר זמן של אירועים היסטוריים שהשפיעו על היישוב (לפחות 5). ציינו את השנה, כותרת האירוע, הסבר האירוע ופירוט של ההשפעה שלו על האנשים שחיים ביישוב.

שנה	כותרת האירוע	הסבר על האירוע	השפעת האירוע על האנשים שחיים ביישוב

ביבליוגרפיה (צרפו קישורים למקורות מהם אספתם את המידע לעבודה)

צוללים לעומק:

בחרו 2 אירועים היסטוריים שהשפיעו על היישוב, וחקרו אותם לעומק דרך מקורות. הקפידו להשתמש בשני סוגי מקור שונים. שימו לב שאחד האירועים צריך להיות קשור למלחמת חרבות ברזל - פינוי היישוב שעליו אתם כותבים או פינוי יישובים בגליל העליון.

כותרת אירוע 1:

צרפו מקור היסטורי

ניתוח מקור היסטורי:

- המקור חזותי / מילולי / חזותי ומילולי (סמנ. י את התשובה הנכונה)
- המקור ראשוני / משני (סמנ. י את התשובה הנכונה)

קריאה מקדימה - ענו על השאלות הבאות:

1. מה הכותרת של המקור?
2. מתי והיכן פורסם?
3. מי המחבר?
4. מי קהל היעד?
5. מה סוג המקור?

ניתוח המקור:

- מה הרעיון המרכזי של המקור?

- איך הוא מבסס את הטענה שלו?

- מהי רמת האמינות של המקור ההיסטורי? הסבירי

*כדי להעריך את אמינות המקור יש להתחשב בזמן שבו הוא נכתב (האם רחוק או קרוב לאירוע עצמו), באינטרסים האישיים של יוצר המקור ובהשוואה למקורות אחרים זמינים (במידה ויש).

כותרת אירוע 2:

צרפו מקור היסטורי

ניתוח מקור היסטורי:

- המקור חזותי / מילולי / חזותי ומילולי (סמנ.י את התשובה הנכונה)

- המקור ראשוני / משני (סמנ.י את התשובה הנכונה)

קריאה מקדימה - ענו על השאלות הבאות:

1. מה הכותרת של המקור?

2. מתי והיכן פורסם?

3. מי המחבר?

4. מי קהל היעד?

5. מה סוג המקור?

ניתוח המקור:

- מה הרעיון המרכזי של המקור?

- איך הוא מבסס את הטענה שלו?

- מהי רמת האמינות של המקור ההיסטורי? הסבירי

סיכום התחקיר

מתוך המקרה הפרטני שחקרתם נסו לאפיין את האנשים שחיים על הגבול:

- מי הם ולמה הם בחרו לחיות שם? בסס.י את הטענה שלך על עובדות מהתחקיר
 - באילו קשיים הם נתקלו לאורך השנים? בסס.י את הטענה שלך על עובדות מהתחקיר
 - איזה סיפור יכול להיות מעניין להאיר דווקא עכשיו, בזמן המלחמה?
-
- את מי יכול להיות מעניין לראיין לצורך הפודקאסט? (לא צריך למצוא שמות, אולי מספיק לאפיין בכללי - איזה גילאים? עיסוק? תפקיד?)

"הביתה" - חוברת עבודה 2

מיקוד נושא לפודקאסט

שמות חברי הקבוצה: _____

שם היישוב: _____

הסקופ שלנו

מה יהיה במרכז הפודקאסט שלנו...

1. נושא ראשון בו הפודקאסט שלכם יעסוק יהיה קשור לחיים ביישוב לאורך השנים, אופי היישוב, אופי התושבים. נסו למצוא מידע מעניין ומיוחד על היישוב אותו בחרתם.

שאלות מנחות:

- האם סיפור ההקמה של היישוב מיוחד ומעניין? מה יש לנו ללמוד ממנו היום?
- האם נתקלתם בעוול/מחדל שצריך לחקור ולחשוף? פרטו.
- האם למדתם משהו ייחודי על החיים בגבול מסיפור היישוב? מה למדתם מעניין זה?
- מה מתוך המידע שבו נתקלתם הקשור ביישוב בו עסקתם צריך, בעיניכם, להביא לידיעת הציבור הרחב?

מיקוד הפודקאסט:

- נושא:
- את מי כדאי לראיין?

2. הנושא השני יהיה קשור להתמודדות התושבים עם המצב היום בזמן מלחמה ופינוי.

חפשו קצה חוט ברשתות חברתיות ובערוצי התקשורת.

בשנה האחרונה התפרסמו כתבות רבות שעוסקות בנושא יישובים מפונים. חפשו כתבות שעוסקות ביישוב אותו חקרתם ממלחמת חרבות ברזל. סרקו את הכותרות וכותרות המשנה. חפשו בפוסטים בפייסבוק וסטורי באינסטגרם.

שאלות מנחות:

- מה מעניין באופי ההתמודדות של היישוב עם המלחמה? מה אנחנו יכולים ללמוד מכך?
- מה אנחנו מבינים על החיים על הגבול מההתמודדות עם המצב היום?
- מה הקשר בין אופי/ סיפור היישוב, כפי שאתם תופסים אותו לאופן ההתמודדות בימים אלה?

מיקוד הפודקאסט:

- נושא:
- את מי כדאי לראיין?

ניתוח פריט תקשורת: ידיעה, כתבה או מאמר דעה

קראו כתבה/ידיעה/מאמר דעה שנוגע ליישוב שחקרתם ופורסם בזמן המלחמה ונתחו אותה ע"פ השאלות הבאות.

- כותרת:
- שם כותב:
- תאריך פרסום:
- שם כלי התקשורת:
- סיכום קצר של תוכן הידיעה:

- מהו תפקיד התקשורת שפריט זה מימש? (דיווח, פרשנות, פיקוח וביקורת על השלטון, במה לדעות שונות, תיווך בין השלטון לאזרח) הסבירו.

"הביתה" חוברת עבודה 3

הכנה לראיון לפודקאסט

שמות חברי הקבוצה: _____

שם היישוב: _____

הכנה לריאיון

- שם המרואיינת/ת:
- גיל:
- מקום מגורים:
- מקצוע:
- פרטים נוספים שאתם יודעים עליו/עליה:
- כתבו מילות פתיחה לראיון: (הציגו את עצמכם, את הפרויקט ואת נושא הכתבה ולמה הוא חשוב בעיניכם בעת הזאת. הודו למרואיין מראש)
- נסחו שאלות לראיון: (כמה שיותר שאלות)
- ענו על השאלות בקצרה, במידה ואתם לא יודעים את התשובה נסו לכתוב איזו תשובה אתם מצפים לקבל.
- כתבו מילות סיכום לראיון: (הקפידו להודות למרואיין, לחזור על החשיבות של הנושא בעת הזאת, ספרו לו מה למדתם ממנו)

"הביתה" חוברת עבודה 4

רפלקציה לפרויקט

שמות חברי הקבוצה: _____

שם היישוב: _____

השאלה הפוריה: למה לחיות על הגבול?

שאלות כלליות

1. על מה אתה גאה בעצמך בפרויקט שעשית?

2. ספר.י על חוויה טובה שהייתה לך בעבודה על הפרויקט והסבירו מה הייתה החוויה.

3. שתפ.י דבר אחד שלמדת על עצמך מהעבודה על הפרויקט

4. ספר.י על משהו שתפס אותך בפרויקט

5. ספר.י על קושי שעלה באחד משלבי הפרויקט

עבודת הצוות

1. עבדנו יחד כצוות (הקיפו בעיגול)
1 ----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5

2. הרגשתי פעיל.ה בקבוצה (הקיפו בעיגול)
1 ----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5

3. היה לי מקום להתבטא בקבוצה (הקיפו בעיגול)
1 ----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5

4. נניח והיינו עושים את הפרויקט מחדש, מה היית עושה אותו דבר?

5. מה היית עושה אחרת?

6. מה היו החסרונות בעבודת הצוות?

שלב התחקיר

1. התחקיר סייע לי ללמוד על היישוב וחידש לי מבחינת דברים שלא הכרתי (הקיפו בעיגול)

1 ----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5

2. מה היתה הסוגייה בה התמקדתם?

3. כיצד סוגייה זקדורה לשאלה - "למה לחיות על הגבול"?

4. מה היו האתגרים בעריכת התחקיר?

5. במה לדעתך עשיתם עבודה טובה?

ראיון

1. איך היה לך לכתוב את השאלות לריאיון? תאר. י את העבודה על הכנתו.

2. איך הרגשת במהלך השיחה על הריאיון?

3. מה חידש לך הריאיון? מה הפתיע אותך?

4. מה היית עושה אחרת בקיום הריאיון?

הכנת הפודקאסט - כתיבה והפקה

1. מה היה לך מעניין בהכנת הפודקאסט?

2. מה היה קשה בהכנת הפודקאסט?

3. על מה אתה גאה בהכנת הפודקאסט?

לסיכום

במסגרת הפרויקט שלנו למדנו על הבחירה החלוצית של יוסף טרופלדור וחבריו להתיישב במקום שיגדיר בהמשך את גבולות המדינה. כפי שלמדנו, ההתיישבות בתל חי היתה נתונה לזיוכח בהנהגת היישוב וטרומפלדור תבע אז את האמירה: "במקום בו תחרוש המחרשה היהודית את התלם האחרון שם יעבור גבולנו." בכך הוא סלל דרך ליישובים רבים שהכתיבו בקיומם את המקום בו עובר הגבול בין ישראל לשכנותיה.

ניר מאיר, מזכיר התנועה הקיבוצית בשיחה עם מפוניים מקיבוץ משגב עם בגבול לבנון:

"ביום שאחרי תצטרך להיות ביישובים תפיסה חלוצית. נכון שהמדינה תצטרך להבטיח לכם ביטחון, אבל לא כולם יוכלו לסבול את המצב הזה. יש כאלה שיוכלו לחיות עם הסיכון שיישאר פה ויש כאלה שלא. אנחנו עוברים חזרה לתפיסה של התיישבות חלוצית וזה לא יתאים לכולם. התפקיד שלי יהיה לצעוק את הצעקה שלכם ולדאוג שיהיה פה ביטחון. לציבור הישראלי ברור שלא חוזרים ל-6 באוקטובר, אבל לא יהיה פתרון מוחלט וגם אם תהיה רצועת ביטחון, האזור לא יהפוך לשוויץ ותהיה פה התפלגות בין מי שיוכל לחיות במצב הזה לבין מי שלא יוכל לחיות עם זה". הוא סיפר כי כבר היום מקימים בתנועה הקיבוצית מחלקת התיישבות שתרכיב גרעינים שיורכבו מאנשים שירצו להתיישב בקיבוצי הדרום והצפון. "כבר חודשיים וחצי מתקשרים אלינו אנשים כאלה", אמר והדגיש כי "בסופו של דבר הקיבוץ שייך לחברים שלו וכמובן שהוא יחליט את מי הוא יקלוט".

מתוך אתר חדשות וואלה: [תושבי הקיבוץ הצפוני ביותר לא מוותרים על הבית](#) / דצמבר 2023

כתבו מתוך מה שעלה בשיח שקיימתם עם המרואיינים והכתבות שלכם:

במה התבטאה החלוציות של המרואיינים אתם שוחחתם? ממה מורכבת החלוציות שנדרשת בימינו מאלה שיבחרו לחזור ולהתיישב על הגבולות?

[illegible]